

בש"פ 2875/23 - רן חכמון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2875/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

העורר: רן חכמון

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט נ' אבו טהה), במ"ת 47221-10-22 מיום 20.03.2023.

תאריך הישיבה: ט' באייר התשפ"ג (30.04.2023)

בשם העורר: עו"ד עינב יתח

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאוה

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט נ' אבו טהה), במ"ת 47221-10-22 מיום 20.03.2023. בגדרה, נדחתה בקשת העורר לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, ובקשתו להפנותו לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר משלים.

עמוד 1

תמצית עובדות כתב האישום והרקע לבקשה

2. ביום 27.10.2022, הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
3. על-פי המתואר בכתב האישום, ביום 13.10.2022, במסגרת פעילות משטרתית יזומה, נמצאו בביתו וברכבו של העורר 130.8 גרם של סם מסוכן מסוג קוקאין, שלא לצריכה עצמית וללא היתר כדין.
4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.
5. ביום 28.11.2022, הוגש תסקיר מעצר בעניינו של העורר. במסגרתו, ציין שירות המבחן כי העורר הוא צעיר בן כ-27 שנים, נשוי ואב לשני ילדים קטנים. כן צוין, כי לשירות המבחן היכרות מוקדמת עם העורר, נוכח הרשעה קודמת בעבירות סמים ואלימות, בגין ריצה עונש מאסר למשך תשעה חודשים; ועבירות בתחום האלימות – כאשר במסגרת הליכי המעצר בגין אלה, שולב העורר בתכנית טיפולית. כמו כן, צוין כי נגד העורר תלויים ועומדים הליכים שונים מתחום הסמים והאלימות. שירות המבחן התרשם כי העורר מביע רצון להשתלב במסגרת קהילה טיפולית, והתייחס באופן ראשוני לדפוסי שימוש בסמים; אך מנגד התקשה להכיר בקיומם של דפוסי התנהגות בעייתיים מעבר לשימוש בסמים וציין כי העורר נוטה להשליך אחריות על גורמים חיצוניים. בהתאם לכך, שירות המבחן התרשם כי העורר אינו בשל להתמודד עם הקשיים הכרוכים בשילוב בקהילה טיפולית, ולפיכך לא בא בהמלצה על שחרורו ממעצר או על הפנייתו למסגרת טיפולית.
6. לאחר שהוגש תסקיר המעצר התקיים, ביום 12.12.2022, דיון בדבר מעצרו של העורר עד לתום ההליכים. לאור המפורט בתסקיר המעצר, הסכים העורר במעמד הדיון למעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.
7. ביום 14.02.2023, הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטה בדבר מעצרו עד תום ההליכים, בגדרה עתר להפנותו לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר מעצר משלים, לצורך בחינת אפשרות שילובו במסגרת טיפול.
8. בהחלטתו מיום 20.03.2023, ולאחר קיום דיון במעמד הצדדים, דחה בית משפט קמא את בקשת העורר להפנותו לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר משלים. בית המשפט עמד על הכלל לפיו המועד המתאים לבחינת אפשרות שילובו של נאשם בהליכי גמילה אינו בשלב המעצר, אם כי בשלב ריצוי העונש – ואולם, ציין הוא, כי בבש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה, פ"ד סד(3) 101 (2011) (להלן: עניין סויסה), נקבעו מספר תנאים אשר בהתקיימותם יסטה בית המשפט מכלל זה. ברם, נמצא, כי עניינו של העורר לא נמנה על אותם מקרים חריגים הנכנסים בגדר התנאים שנקבעו בעניין סויסה; זאת בפרט, נוכח עברו הפלילי של העורר, העובדה שלא היה נתון בטיפול עובר לביצוע העבירות המיוחסות לו, ובהינתן התרשמות שירות המבחן, שהעריך כי יש ספק באשר למידת יכולתו של העורר לעמוד בנדרש ממנו במסגרת קהילה טיפולית, ועל כן לא בא בהמלצה על הפנייתו.
9. על החלטה זו נסוב הערר שלפניי.
10. בערר נטען כי שגה בית המשפט המחוזי משלא הורה על הגשת תסקיר משלים, בגדרו תבחן האפשרות לשלבו בקהילה טיפולית. זאת, בשים לב לכך שביום 24.11.2022, שולב העורר בפרויקט גמילה ראשונית לעצורים במסגרת מעצרו, והוא שוהה בפרויקט עד עתה ומשתף פעולה באופן מלא. כן נטען, כי העורר כעת בשל להתמודדות עם הליך טיפולי אינטנסיבי – ולפיכך שגה בית משפט קמא משביסס החלטתו על התרשמותו הראשונית של שירות המבחן מחודש נובמבר 2022, מבלי להפנותו לעריכת תסקיר משלים על מנת לבחון את השינוי הנטען. זאת ועוד, לשיטת העורר עניינו נופל באותם מקרים חריגים בהם יש מקום לשלב נאשם בפלילים בקהילה טיפולית, בהתאם לעניין סויסה.

11. בדיון שנערך לפניי היום, 30.04.2023, שבה באת-כוח העורר על עיקר טענותיה בכתב, וטענה כי העורר נכנס לגדר המבחנים שנקבעו בעניין סויה. מנגד, טענה באת-כוח המשיבה כי עניינו של העורר לא נכנס בגדר עניין סויה – כפי שניתן ללמוד אף מתסקיר שירות המבחן השלילי שניתן בעניינו.

דיון והכרעה

12. לאחר שעיינתי בערר על נספחיו ונתתי דעתי לטענות הצדדים ובאי-כוחם, באתי לכלל מסקנה כי דינו להידחות.

13. החלטה על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המתנהלים נגדו תלויה, כידוע, בקיומם של מספר תנאים מצטברים, כמפורט בסעיף 21 לחוק המעצרים: ראשית, על בית המשפט לבחון קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של הנאשם; שנית, על בית המשפט לבדוק האם, בנסיבות העניין, קמה עילת מעצר; ושלישית, ככל שהתשובה לשתי השאלות הראשונות היא חיובית – על בית המשפט לבחון האם לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה שפגיעתה בחירות הנאשם פחותה (ראו, מיני רבים: בש"פ 2849/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (17.04.2022)).

14. העורר עותר לעיון מחדש בהחלטתו של בית משפט קמא על מעצרו עד לתום ההליכים, בטענה כי עתה בשלה העת להפנותו למסגרת טיפולית. כידוע, המבקש לעיון מחדש בהחלטה הנוגעת לתנאי מעצרו נדרש להצביע על שינוי נסיבות מהותי שחל ממועד מתן ההחלטה בדבר המעצר (ראו, מיני רבים: בש"פ 4871/22 סרוסי נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (04.08.2022)). העורר למעשה הצביע על שתי נסיבות להצדקת עיון מחדש בעניינו – חלוף הזמן והשתלבותו במסגרת הכנה לגמילה במעצר.

15. ודוק, בעדכון מיום 05.04.2023, מטעם מסגרת ההכנה לגמילה, צוין כי העורר "עדיין נמצא בראשית דרכו הטיפולית", כך שקשה לקבל אינדיקציה ברורה שעולה כדי שינוי נסיבות מהותי בעניין העורר. אשר לחלוף הזמן, גם כאן לא מצאתי כי יש בה, בעת הזו, כדי להצדיק את הפניית העורר לקבלת תסקיר מעצר משלים.

16. עיקרו של דבר, במהלך הדיון היום 30.04.2023, הביאו הצדדים לידיעתי כי בתיק העיקרי נקבעו זה מכבר שלושה מועדים לשמיעת כלל הראיות בתיק לחודש מאי 2023 – בעוד כשבועיים. המדובר בתיק לא מורכב במיוחד, שכן אין בין הצדדים מחלוקת עובדתית אלא משפטית גרידא. בהינתן המועד הקרוב שנקבע לקיום דיוני ההוכחות; ונוכח תסקיר המעצר השלילי שהתקבל בעניינו של העורר, לא מתקיימות הנסיבות המצדיקות שליחתו לקבלת תסקיר נוסף.

17. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט' באייר התשפ"ג (30.4.2023).

ש ו פ ט